

Skulde det imidlertid, hvad der jo er sandsynligt, ikke blive Tilfældet, skal jeg være med at stemme for det Ændringsforslag, der er stillet under Nr. 2, i Naab om, at der maatte af dette Lidet kan blive noget Mere.

Carlsen: Jeg har ikke tidligere havt Leilighed til at udtale mig om min Stilling til den foreliggende Sag, og da jeg gjennem en Række af Aar har taget Del i Behandlingen af kirkelige Lovforslag, finder jeg det for mit Vedkommende nødvendigt at begrunde min Stilling til dette Forslag. Jeg skal for det Første tillade mig at bemærke, at jeg lægger overveiende Vægt paa, at det foreliggende Hovedforslag bliver vedtaget, saaledes at den bestaaende Valgmenighedslov bliver erklæret for en integrerende Del af de kirkelige Love. Jeg lægger for Dieblisset en mindre Vægt paa, om det ene Ændringsforslag, som jeg efter min hele Opfattelse maa stemme for, bliver vedtaget eller ikke; men det maa dog være mig tilladt senere at komme nærmere ind paa at begrunde, hvorfor jeg, uagtet det noget Extraordinære, der er i den dieblisselige Stilling, ikke kan undlade at stemme for det. Førend jeg imidlertid gaar nærmere over dertil, skal jeg, for det Tilfælde, at der skulde være Nogen, som vilde stemme mod Hovedforslaget paa Grund af, at man syntes, at det ikke gik vidt nok, tillade mig at anføre et Vidnesbyrd.

Formanden: Maa jeg gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at der ikke i dette Dieblis er Forhandling om selve Hovedforslaget, som han kalder det; der vil til Slutning blive forhandlet om Sagen i sin Helhed, og der vil en saadan Udtalelse være paa sin Plads.

Carlsen: Naar jeg finder mig nødsaget til at stemme for det Ændringsforslag, som er stillet under Nr. 2, saa er det en Følge af min hele Opfattelse af, hvad Menigheden egentlig er i den danske Folkekirke. Menigheden er efter min Opfattelse alle de Døbte, der holde sig til Folkekirken, og som altsaa maa forudsættes at staa paa samme Trosgrund, indtil det Modsatte foreligger. Derimod er det paa ingen Maade Tilfældet, at der i Folkekirken findes en Enhed i Læreviklingen, der findes ikke i Folkekirken en ensartet Lærevikling og kan ikke findes en saadan i nogen protestantisk Kirke, thi det vilde forudsætte, at man havde en Pave, der kunde afgjøre, hvad der med Hensyn til hver Enkelt var den ene rigtige Lære. Under disse Omstændigheder er det ganske naturligt, at den Maade, hvorpaa den ene eller den anden theologiske Opfattelse og Lærevikling gjør sig gjældende i de forskjellige Egne og Sogne af Landet, har en meget væsentlig Indflydelse paa Menighedens forskjellige Medlemmer. Det er naturligt, at de Medlemmer, som ved en

Præst, der hører til det saakaldte grundtvigianske eller kirkelige Parti, eller rettere sagt, den kirkelige Retning, eller de Medlemmer, der ved en Præst, der hører til den Martensenske eller til den Clausenske eller andre Retninger, der ere ekfjendte for at befinde sig indenfor Grændsen af den Augsburgske Konfession, idet de igjennem de respektive Læreviklinger mere eller mindre klart komme til Bevidsthed om Indholdet af deres Tro, føle sig knyttede til Præster, der høre til samme Retning. Derfor kan jeg ikke betragte den hele Stræben efter at opnaa, hvad man med saa Ord har kaldt større Frihed i Kirken, hvilken Stræben har vist sig ved Bestræbelsen efter at faae Sognebaandet løst eller Tilladelse til at bruge Kirken i Forbindelse med andre Præster i Folkekirken eller at stifte Valgmenigheder — jeg kan ikke betragte denne Stræben som Noget, man kunde kalde for tilfældigt, jeg tror, at det ligger ganske nødvendigt i den hele Tilstand i vor Folkekirke. Naar det er Tilfældet, saa forekommer det mig, at i det Dieblis, vi staa i Færd med at erklære Medlemmerne af en Valgmenighed for virkelig anerkjendte Medlemmer af Folkekirken Menighed, saa ere vi ogsaa konsekvent nøbte til ikke at negte dem Brug af Folkekirken Kirkebygninger, medmindre dette maatte være en absolut nødvendig Betingelse for at sikke sig, at der ikke letfindigen stiftes Valgmenigheder. Jeg hører ikke selv til nogen Valgmenighed, jeg har ikke engang løst Sognebaand, men det er som Medlem af Folkekirken Menighed, at jeg personlig — jeg beder bemærket, at jeg siger: „jeg personlig“ — vilde føle, at det ikke var kjerligt af mig og heller ikke efter min Opfattelse konsekvent, hvis jeg vilde negte Valgmenighederne Brugen af Kirkerne. Nu kunde man jo sige, og man har sagt det, at det, at negte Valgmenighederne en saadan Ret, er en af de væsentligste Sikkerhedsbestemmelser imod, at der letfindigen oprettes Valgmenigheder, men det er dette, som jeg efter nøie Prøvelse ikke kan anse for rigtigt, og jeg anser det ikke for at være en nødvendig Betingelse, at en Valgmenighed skal bygge Kirke. Jeg kan ikke tiltræde det andet Forslag fra Folkethinget, som gaar ud paa at lade Valgmenighederne vælge en Præst blandt theologiske Kandidater, medmindre der da blev sat en højere Aldersgrænse. Men naar man bliver staaende ved, at Valgmenigheder kun kunne vælge deres Præst blandt ordinerede Præster, og at de tillige skulle lønne Præsten, saa mener jeg, at der deri for det Første fra Præstens Side ligger en stor Sikkerhed for, at han ikke indlader sig med en saadan Menighed uden at have den Overbevisning, at den er alvorlig, og at dens Foretagende har en dybere Rod, og for det Andet, jeg mener dernæst, at den virkelig væsentlige Byrde for Menigheden er den, at det er den, der skal lønne Præsten. Naar man saaledes som efter Loven kan slippe med at bygge